

nemførelsen af en ny Toldlov viser sig ringere, end den har været i de sidste 2 Aar under den gamle Toldlovs Herredømme, skal forlovs erstattes af den nye Stat. Der vilde paa denne Maade være fuld Sikkerhed til begge Sider for, at Nedgangen blev dækket paa den Maade, at Finantsministeren ikke fik større Beløb til Raadighed, end hvad der behøvedes til Dækning af denne Nedgang. Naar der dernæst spørges om, hvor til det øvrige Beløb skulde bruges, kan jeg fra mit Standpunkt ikke se rettere, end at det fortrinnsvis burde bruges til de forskjelligte sociale og humane Diemed, som staa paa Dagsordenen. Jeg kan ikke erkjende, hvad der ofte er blevet paastaat, at en Beskatning af Øl og Brændevin netop skulde være en Stat paa Smaamanden og den Fattige, og jeg tror, at de Oplysninger, der i saa Henseende i Dag fremkom fra det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (L. Larsen), vise, at ogsaa de bemidlede Klasser ville blive ramte ikke saa lidet af en forhøjet Stat paa Brændevin, ligesom det dog er en given Sag, at bairisk Øl ogsaa konsumeres i et ret betydeligt Omfang af de mere velstaaende Klasser. Men medens jeg derfor tror at kunne sige, at en ikke ringe Del af de nye Statter paa Øl og Brændevin vilde falde paa den mere velstaaende Del af Befolkningen og derfor egner sig meget vel til Kompensation af Toldbøttelser paa saadanne Forbrugsgjenstande, som netop bruges af den hele store Befolkning, saa tror jeg paa den anden Side, at man maa erkjende, at en Del af Statten ganske sikkert vilde falde netop paa de mere ubemidlede Klasser, og det forekommer mig derfor, at naar der er Spørgsmaal om den rigtigste Anvendelse af disse Beløb, er det netop at anvende dem i disse Klassers særlige Interesse, og da nu altsaa til Gjennemførelse af de forskjelligte sociale Diemed. Hvad der der ligger nærmest, er jo først Sygekasserne, hvorom der allerede foreligger Forslag, og dernæst yderligere andre Forslag i lignende Retning, navnlig Alderdomsforsørgelse. Det vil nu være noget vanskeligt forud at beregne, hvor store Beløb der virkelig ville blive til Disposition, dersom denne Lov bliver gennemført, fordi Ingen forud med Sikkerhed kan sige, hvilken Virkning den vil øve paa Forbruget. Dette gælder særlig med Hensyn til Virkningen af en Forhøjelse af Brændevinsstatten, og vi finde da der, at Virkningen anslaaes høist forskjellig. Finantsministeren har ment, at Forbruget vilde gaa ned til det Halve, og den første ærede Taler i Dag (Tauber) mente, kun med en Fjerdedel. Jeg

har hørt andre Folk, som have et ret begrundet Kjendskab til disse Forhold, mene, at Nedgangen i Forbruget vil blive endnu større end anslaaet af Finantsministeren. Altsaa at fastslaa bestemte Beløb, som skulde anvendes til visse bestemte Diemed, vilde maaske i Diebliffet være mindre praktisk, men det forhindrer ikke, at man meget vel kunde fastslaa selve de Diemed, hvortil de Beløb skulde anvendes, som indtom, naar denne Lov blev gennemført. Jeg skal derfor foruden de alt nævnte sociale Formaal endvidere nævne, hvad der vel indirekte kan antages at være tænkt paa, om end ikke udtrykkelig er sagt, nemlig et forbedret Stolevæsen. Det vil ikke være nødvendigt, at Beløbet dertil overføres netop direkte til Kommunerne, og det vil være meget muligt, at det var en heldig Form, om Staten direkte gav de paagældende Beløb, som tilstødes til Forbedring af Kommunerens Stolevæsen. Om man vælger den ene eller den anden Vej, er jo imidlertid af mere underordnet Betydning. — Jeg skal ikke i Diebliffet komme dybere ind paa disse Anthyndinger af en eventuel Anvendelse af Statten. Den store Ligeagthed, som dette Thing viser overfor den foreslaaede, efter min Mening høist vigtige Lov, frister ikke til længere Udtalelser. Jeg skal derfor slutte, som jeg begyndte, med en Beklagelse ikke blot af, at Udsigterne for denne Sag ere saa overmaade smaa, men at det forekommer mig, at den staar ligesom et Exempel paa, hvorledes Resultatet overhovedet vil blive af vor Lovgivningsvirksomhed i den nærmeste Fremtid her i Thinget, og det er lidet lystelige og lidet lyse Udsigter.

Formanden (Høgsgro): Der er endnu indtegnet 11 Talere, og jeg skal derfor standse for i Dag.

Næste Møde holdes paa Mandag Middag Kl. 1, og Dagsordenen er da:

- 1) Valg af Formand, Viceformænd og Sekretærer for de følgende 4 Uger.
- 2) Fortsættelse af første Behandling af:

Forslag til Lov om en Ølstat, om en Forhøjelse af den ved Lov af 1ste April 1887 paabudne Stat af Brændevinsbrænding, samt om Forhøjelse af Indførselstolden paa Spiritus og Øl.